

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.II.242/2025/8.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke
Dr. Demeter Zsuzsanna, előadó bíró
Dr. Metzing Márton, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Dr. Nagy Antal, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2025. október 16.
Az ügy tárgya: járművezetés az eltiltás hatálya alatt büntette
Terhelt: ...
Első fok: Székesfehérvári Járásbíróság, 2.B.184/2024/14., ítélet,
tárgyalás, 2024. október 29. (jogerő napja: 2025. január 17.)
Az indítvány előterjesztője: a terhelt
Az indítvány iránya: hatályon kívül helyezésre

Rendelkező rész

A Kúria a járművezetés az eltiltás hatálya alatt büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Székesfehérvári Járásbíróság 2.B.184/2024/14. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

[1] I. A Székesfehérvári Járásbíróság 2024. október 29-én meghozott 2.B.184/2024/14. számú ítéletében a terheltet bűnösnek mondta ki járművezetés az eltiltás hatálya alatt büntetéseben [Btk. 239/B. § (1) és (2) bekezdés], ezért mint visszaesőt 312 óra közérdekű munkára és 2 év 6 hónap közötti járművezetéstől eltiltásra ítélte.

[2] Az ítélet – az arra jogosultak fellebbezésének hiányában – 2025. január 17-én jogerőre emelkedett.

[3] **II. 1.** A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, melynek törvényi okát (Be. 649. §) nem jelölte meg.

[4] Indokai szerint 2024. december 6. napján külföldön európai elfogatóparancs alapján tartóztatták le, majd a város 1-i Ítéltábla előtt nyilatkozott és élt a specialitás szabályával, amelyről nem mondott le, és nem is kíván lemondani. Előadta, hogy az elfogatóparancs két jogerős ítéletet tartalmazott, és abban a felülvizsgálati indítvánnyal támadott ítélet, illetve az alapjául szolgáló eljárás nem szerepelt, ezért elítélésére a specialitás szabályának megsértésével került sor.

[5] Mindezek alapján a megtámadott jogerős ügydöntő határozat hatályon kívül helyezését indítványozta.

[6] **2.** A Legfőbb Ügyészség a BF.340/2025/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak találta, ezért a jogerős ítélet hatályban fenntartását indítványozta.

[7] Indokolásában a pertörténeti adatok részletes és pontos ismertetése mellett arra mutatott rá, hogy a terheltet külföldön – a más ügyben kibocsátott európai elfogatóparancs alapján – 2024. december 5-én, akkor fogták el, amikor az indítvánnyal támadott ügyben a bíróság az elsőfokú ítéletet már meghozta, de az még nem emelkedett jogerőre. Miután a büntetőeljárás még folyamatban volt, a terhelt eljárási szabálysértésre hivatkozó indítványa alapján a sérelem érdemben vizsgálendő a Be. 649. § (2) bekezdés f) pontjában meghatározott, a specialitás szabályán alapuló mentesség megsértése okán.

[8] Kifejtette, hogy a terhelti hivatkozás helytálló abban a körben, mely szerint az indítvánnyal támadott elítélésen túli jogerős ítéletek képezték az európai elfogató parancs alapját, azonban – amint az a BH 2022.71. számú eseti döntésben is megjelenik – miután a terhelttel szemben az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény (a továbbiakban: Eutv.) 30. § (2) bekezdés d) pontja alapján a büntetőeljárás eredményeként nem került sor szabadságelvonással járó büntetés vagy intézkedés kiszabására, illetve alkalmazására, a specialitás szabálya a terhelttel szemben lefolytatott büntetőeljárásban nem sérült.

[9] **III.** A felülvizsgálati indítvány alaptalan.

[10] **1.** A felülvizsgálat az a Be. XC. Fejezetben szabályozott rendkívüli jogorvoslati forma, amely a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben – anyagi vagy eljárásjogi kifogás által – az anyagi jogerő bekövetkeztével lezárt büntetőjogi főkérdés ismételt eldöntésének lehetőségét biztosítja. Mint rendkívüli jogorvoslat kivételes jellegét a büntetőeljárási kódex a támadható határozatok körének, a jogorvoslat okainak, a felülbírálat terjedelmének korlátozásával biztosítja, és ehhez ennek megfelelően az általános eljárástól eltérő eljárási szabályokat is alkot.

[11] A felülvizsgálatnak a Be. 648. §-a értelmében kizárólag a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van helye, és a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe.

[12] A Kúria az eljárására irányadó szabály szerint – a hivatalból vizsgálendő felülvizsgálatot megalapozó eljárási szabálysértésen túl – a jogerős ügydöntő határozatot csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül [Be. 659. § (5) bekezdés].

[13] A terhelt nem jelölte meg, hogy a felülvizsgálati indítványát mely felülvizsgálati okra (Be. 649. §) alapítja, de az tartalmi vizsgálata alapján abban áll, hogy a terhelt azt sérelmezi, hogy a bíróság a büntetőeljárás lefolytatásának akadályát figyelmen kívül hagyva, az Eutv.

30. § (1) bekezdésében meghatározott specialitás szabályának a megsértésével állapította meg a büntetőjogi felelősségét és szabott ki vele szemben büntetést.

[14] A Be. 649. § (2) bekezdése taxatív felsorolja azon eljárási szabálysértéseket, amelyek felülvizsgálat alapjául szolgálhatnak. A 2020. évi XLIII. törvény 230. § (2) bekezdése 2021. január 1-jei hatállyal a Be. 649. § (2) bekezdését az f) ponttal egészítette ki. Eszerint eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a specialitás szabályán alapuló mentességnek, a törvényben meghatározott mentelmi jogon alapuló mentességnek vagy a nemzetközi jogon alapuló mentességnek a megsértésével hozta meg. A terhelt felülvizsgálati indítványa tehát a Be. 649. § (2) bekezdés f) pontjában írt felülvizsgálati okot célozza.

[15] 2. A rendelkezésre álló ügyiratok szerint a terhelttel szemben a Székesfehérvári Járási Ügyészség KV.5421/2023/7. számú vádirata alapján a Székesfehérvári Járásbíróság a 2024. április 2-án meghozott 2.Bpk.282/2024/2. számú büntetővégzésével járművezetés az eltiltás hatálya alatt büntette miatt mint visszaesővel szemben, 312 óra közérdekű munkát és 2 év 6 hónap közötti járművezetéstől eltiltást szabott ki. A büntetővégzést az ügyészség tudomásul vette, ugyanakkor az a terhelt részére nem volt szabályszerűen kézbesíthető, ezért a járásbíróság 2024. május 27-én az ügy új számra iktatása iránt intézkedett. Miután a terhelt ismert elérhetőségein nem volt feltalálható, és a bűnügyi nyilvántartás adatainak ellenőrzése alapján a fogvatartottak között sem szerepelt, a bíróság 2024. június 4-én kelt 1/IV. számú intézkedésével elrendelte az ismeretlen helyen tartózkodó terhelt részére a 2.Bpk.292/2024/2. számú büntetővégzés, a vádközlő, a vád és az adatkezelési tájékoztatóról szóló értesítés hirdetményi úton történő kézbesítését, a 2024. július 1-én kelt 2. számú intézkedése alapján pedig a területi ügyvédi kamara ügyvéd 1-et jelölte ki a terhelt részére védőként.

[16] A járásbíróság 2024. augusztus 9-én kelt 5. sorszámú megkeresése alapján a rendőrkapitányság a terhelt tartózkodási helyének megállapítása során közölte, hogy a Székesfehérvári Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja Szv.978/2023. számon 2024. március 7-én a feltehetőleg külföldön tartózkodó terhelt körözését rendelte el.

[17] A járásbíróság a 6/I. számú, 2024. augusztus 22-én meghozott végzésével az ismeretlen helyre távozott terhelttel szemben elfogatóparancsot bocsátott ki, melyről – azzal, hogy a terhelt felkutatására általa foganatosított intézkedések nem vezettek eredményre – a 2024. szeptember 10-én meghozott 9. sorszámú végzésével tájékoztatta a Székesfehérvári Járási Ügyészséget.

[18] Az ügyészség 2024. szeptember 13-án a Kv.5421/2023/14. számú átiratában a büntetőeljárás terhelt távollétében történő lefolytatására tett indítványt.

[19] A járásbíróság a 11. sorszámú, 2024. szeptember 17-én kelt végzésével a tárgyalás határnapjául 2024. október 29-ét tűzte ki, amelyre az ügyészséget értesíteni, a védőt írásban, a terheltet pedig hirdetményi úton rendelte idézni.

[20] A terhelt részére szóló idézést a járásbíróság hirdetőtáblájára 2024. szeptember 18-án, a önkormányzati hivatal hirdetőtáblájára 2024. szeptember 19-én kifüggesztették, majd az a bíróságnál 2024. október 3-án, a hivatalnál 2024. október 7-én levették.

[21] A Székesfehérvári Járásbíróságon – az ügyész és a védő jelenlétével – 2024. október 29-én megtartott tárgyaláson a járásbíróság a terhelt távollétében meghozta és nyilvánosan kihirdette a 2.B.184/2024/14. sorszámú ítéletét, amelyben a terheltet bűnösnek mondta ki járművezetés az eltiltás hatálya alatt büntetésében [Btk. 239/B. § (1) és (2) bekezdés], ezért őt mint visszaesőt, 312 óra közérdekű munkára és 2 év 6 hónap közötti járművezetéstől eltiltásra ítélte. Az ítéletet a jelenlévő ügyész és a védő tudomásul vette.

[22] A járásbíróság a terhelt részére az ítéletet is hirdetményi úton kézbesítette a 14. sorszámú jegyzőkönyvvel együtt, amely hirdetményt a Székesfehérvári Járásbíróság

hirdetőtábláján 2024. november 28-án függesztették ki, és 2024. december 13-án vették le, míg az az önkormányzati hivatalnál 2024. november 27-én függesztették ki, majd 2024. december 13-án vették le.

[23] Az Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Büntetőjogi Főosztálya 2024. december 13-án a Székesfehérvári Törvényszéket értesítette arról, hogy – az általa kibocsátott európai elfogatóparancs alapján – a terheltet a külföldi hatóságok 2024. december 5-én elfogták (Szv.978/2023/13. számú utóirat), míg az Svz.978/2023/14. számú hivatalos feljegyzés szerint Magyarországra 2024. december 27-én adták át a terheltet.

[24] 2024. december 31-én a járásbíróság hivatalos feljegyzésben (18. sorszám) rögzítette, hogy a Székesfehérvári Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja Svz.978/2023. számú ügyének irataiból megállapította, hogy a terheltet 2024. december 5-én fogták el külföldön a vele szemben kibocsátott európai elfogatóparancs alapján. Ezt követően a fogvatartottak nyilvántartásának ellenőrzéséből azt is megállapította, hogy a terheltet a Büntetés-végrehajtási Intézet 1-ben tartják fogva, és utasítást adott a kihirdetett ügydöntő határozata és a 14. sorszámú jegyzőkönyv terhelt részére – a büntetés-végrehajtási intézeten keresztül – történő kézbesítésére, a terhelttel szemben kibocsátott elfogatóparancsot pedig visszavonta.

[25] A terhelt – a járásbíróságon 2025. január 17-én 20. sorszám alatt iktatott kézbesítési ív szerint – a részére érkezett hivatalos iratokat 2025. január 3-án vette át, a jogorvoslati jog gyakorlására vonatkozó tájékoztatást megértette, melynek ismeretében úgy nyilatkozott, hogy a határozat ellen nem jelent be fellebbezést. Erre tekintettel a járásbíróság a 2025. január 20-án kelt intézkedésével elrendelte a jogerős ítélet terhelt részére büntetés-végrehajtási intézet útján történő kézbesítését, amelyet a terhelt a Büntetés-végrehajtási Intézet 2-ben 2025. január 27-én vett át.

[26] 3. Mindezek alapján megállapítható, hogy az alapügyben eljáró bíróság a távollevő terhelttel szembeni külön eljárás Be. CI. Fejezetében meghatározott szabályait maradéktalanul betartotta.

[27] A Be. 751. § (2) bekezdése szerint, ha a vádlott felkutatására tett intézkedések az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatának meghozatala után vezettek eredményre, a vádlott a fellebbezésre nyitva álló határidőn belül fellebbezést jelenthet be. Jelen esetben arról van szó, hogy a terheltet külföldön – a más ügyben kibocsátott európai elfogatóparancs alapján – 2024. december 5-én, azaz akkor fogták el, amikor a jelen ügyben az elsőfokú ítélet meghozatala már megtörtént, annak a korábban ismeretlen helyen tartózkodó terhelt részére történő hirdetményi kézbesítése megkezdődött, de még nem fejeződött be. Amikor a terhelt külföldi elfogásáról a járásbíróság tudomást szerzett, akkor a Be. 751. § (2) bekezdésének érvényre juttatása végett az elsőfokú ítéletet az addigra már a magyar hatóságoknak átadott és Magyarországon fogvatartásban lévő terhelt részére kézbesítette, és az elsőfokú ítéletet a terhelt jogorvoslati nyilatkozatától függően látta el jogerősítési záradékkal.

[28] A specialitás szabályának a Be. 721/A. § (1) bekezdése szerinti normaszövege olyan helyzetet feltételez, amikor a terheltet bünyügyi jogsegély keretében egy külföldi államból Magyarországra szállítják, és ezt követően folytatják le Magyarországon vele szemben a büntetőeljárást. A büntetőeljárás pedig – amennyiben abban ügydöntő határozatot hoznak – az ügydöntő határozat jogerőre emelkedéséig van folyamatban. Jelen esetben pedig éppen az történt, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalára még a terhelt távollétében, míg a terhelti jogorvoslati nyilatkozat beszerzésére már a terhelt Magyarországra történő átadása után került sor. A terhelt európai elfogatóparancs alapján külföldön, 2024. december 5-én történt elfogásakor a felülvizsgálati indítvánnyal támadott ítélet még nem emelkedett jogerőre, a büntetőeljárás tehát vele szemben folyamatban volt. Mindez alapozza meg jelen ügyben a Be. 649. § (2) bekezdés f) pontjában meghatározott felülvizsgálati ok érdemi vizsgálatát.

[29] Kétségtől helytálló az a terhelti hivatkozása, mely szerint a felülvizsgálati indítvánnyal támadott elítéléstől eltérő ítélet képezte az elfogására vezető európai elfogatóparancs alapját, hiszen arra nem a jelen ügghöz, hanem a Székesfehérvári Járásbíróság 5.B.384/2021/91. sorszámu ítéletéhez fűződően került sor. Ennek ellenére a specialitás védelme a támadott ítélet vonatkozásában a terhelt tekintetében nem sérült.

[30] Az Eutv. 30. § (1) bekezdése alapján az átadott személlyel szemben az átadása előtt elkövetett, az átadásának alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző egyéb bűncselekmény miatt nem indítható büntetőeljárás, nem ítéltető el, és egyéb módon sem fosztható meg szabadságától.

[31] Az Eutv. 30. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdés nem alkalmazható, ha

- a) a személy a végleges szabadon bocsátását követő negyvenöt napon belül nem hagyja el – bár erre lehetősége lett volna – Magyarország területét, vagy elhagyása után ide visszatér;
- b) a bűncselekmény szabadságvesztés vagy elzárás büntetéssel nem büntethető, vagy szabadságelvonással járó intézkedéssel nem fenyegetett;
- c) a büntetőeljárás eredményeként nem kerül sor személyi szabadságot korlátozó intézkedés alkalmazására;
- d) a személlyel szemben szabadságelvonással nem járó büntetés vagy intézkedés, különösen pénzbüntetés szabható ki, illetve alkalmazható, még akkor sem, ha a büntetés vagy intézkedés személyi szabadságának korlátozását eredményezheti;
- e) a személy az átadási eljárás során lemondott a specialitás szabályának alkalmazásáról;
- f) a személy az átadása után az átadását megelőzően elkövetett, meghatározott cselekmények vonatkozásában kifejezetten lemondott a specialitás szabályainak alkalmazásához fűződő jogáról, vagy
- g) a személyt átadó tagállami igazságügyi hatóság a (4) bekezdéssel összhangban hozzájárulását adja.

[32] A terhelt terhére megállapított – 2023. október 30-i elkövetési idejű – járművezetés az eltiltás hatálya alatt büntette három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[33] A Btk. 33. § (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a bűncselekmény büntetési tételének alsó határa nem éri el az egy év szabadságvesztést, szabadságvesztés helyett elzárás, közérdekű munka, pénzbüntetés, foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás, kitiltás, sportrendezvények látogatásától való eltiltás vagy kiutasítás, illetve e büntetések közül több is kiszabható. Az elsőfokú bíróság e rendelkezés alkalmazásával szabta ki a közérdekű munka büntetést {elsőfokú ítélet [16]}.

[34] Kétségtől – amint azt a jogerős ítélet rendelkező része is rögzíti –, a közérdekű munka önhibából való nem teljesítése a büntetés végrehajtásának módjában szabadságelvonást eredményezhet, amennyiben a közérdekű munka vagy annak nem teljesített részét a büntetés-végrehajtási bíró szabadságvesztésre változtatja át (a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény 64. §).

[35] A Eutv. 30. § (2) bekezdés d) pontjában írt rendelkezés azonban erre az esetre is megadja a specialitás védelme alóli felmentést, akkor amikor úgy szabályoz, hogy a specialitás védelméről szóló rendelkezés nem alkalmazható, ha a személlyel szemben szabadságelvonással nem járó büntetés vagy intézkedés (különösen pénzbüntetés) szabható ki, illetve alkalmazható, de még akkor sem, ha a büntetés vagy intézkedés személyi szabadságának korlátozását eredményezheti.

[36] Következésképpen az Eutv. 30. § (2) bekezdés d) pontjában foglaltakra figyelemmel a specialitás szabálya a terhelttel szembeni büntetőeljárás lefolytatásának nem volt akadálya.

[37] Mindezen túl – a 312 óra közérdekű munka büntetés jogerős kiszabásával – az is tény, hogy a terhelttel szemben a büntetőeljárás eredményeként nem kerül sor személyi szabadságot korlátozó intézkedés alkalmazására sem, így az Eutv. 30. § (2) bekezdés c) pontja szerinti feltétel is teljesült [Kúria Bfv.III.290/2021/11. (BH. 2022. 71.)].

[38] Mindezek alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bírósági eljárásban nem történt – a terhelt által hivatkozott – eljárási szabálysértés, és a Be. 649. § (2) bekezdés f) pontja szerinti felülvizsgálati ok nem valósult meg.

[39] 4. Ezért a Kúria – mivel nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványnak – a Be. 660. § (1) bekezdésének megfelelően tartott tanácsülésen, a Be. 655. § (1) bekezdésében meghatározott összetételben eljárva – nem adott helyt, és a megtámadott határozatot a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[40] *A döntés elvi tartalma*

Az Eutv. 30. § (2) bekezdés c) és d) pontjában foglaltakra figyelemmel a specialitás szabálya a terhelttel szembeni büntetőeljárás lefolytatásának nem volt akadálya; a terhelttel szemben ugyanis a bíróság nem szabott ki szabadságelvonnással járó büntetést, és a törvényi előírás alapján a specialitás adta védelem akkor sem áll fenn, ha a kiszabott közérdekű munka meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre átváltoztatásnak van helye.

[41] **IV.** A végzés ellen a Be. 6. § (4) bekezdése alapján nincs helye fellebbezésnek; felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata zárja ki.

[42] Az ugyanazon jogosult általi ismételt indítvány előterjesztésének tilalma, illetve az azonos tartalmú indítvány ismételt előterjesztésének tilalma a Be. 652. § (6) és (7) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdése alapján az ilyen indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2025. október 16.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Metzing Márton s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró, Dr. Nagy Antal s.k. bíró